

BEDÖMARGRUPPENS YTTRANDE Avdelning
Utvärderingsavdelningen

Lärosäte: Umeå universitet
Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet musik.
Samlat omdöme: Hög kvalitet
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.</p> <p>Den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen bedöms vara god inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). De flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömagruppen finner det som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. Den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen bedöms vara god inom inriktningen musik. Konstnärlig kompetens är däremot ett utvecklingsområde genom att den konstnärliga professionskompetensen är svagt representerad inom lärargruppen. Bedömagruppen vill betona betydelsen av att upprätthålla ett konstnärligt ämnesdjup, inte minst hos musiklärare på gymnasiet. Personalstyrkan framstår däremot som stabil och det finns strategiska planer för kompetensutveckling och framtida rekrytering.</p> <p>Det finns också en tillfredsställande utbildningsmiljö inom UVK. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för lärarutbildning bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning. Utbildningsmiljön bedöms vara god inom inriktningen musik och det finns en aktiv forskningsmiljö med flera projekt som relateras till professionsfrågor. Den vetenskapliga förankringen och forskningsanknytningen verkar alltså vara stark. Bedömagruppens intryck är att också den fysiska miljön ger goda förutsättningar för att bedriva musiklärarutbildning av hög kvalitet.</p> <p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.</p> <p>Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Både brett kunnande samt väsentligt fördjupade kunskaper och insikter i forsknings- och utvecklingsarbete säkerställs genom musikämneskursernas examinationer, som alla innefattar konstnärlig gestaltning, musikaliskt hantverk samt kunskaper i att bearbeta teori och litteratur. Däremot förefaller kravnivån ibland vara något låg, samtidigt som ämneskursernas innehåll och examinationer ibland framstår som alltför omfattande i förhållande till den avsatta tiden. Detta är därför utvecklingsområden.</p>

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Målet uppfylls inom UVK men inte inom inriktningen musik där det framför allt saknas tillräcklig fördjupning inom forskningsmetoder. Lärosätet uppvisar dock en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Bedömargruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Det finner bedömargruppen rimligt men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen. Målet uppfylls inte inom inriktningen musik. Studenterna förefaller få goda möjligheter att tillägna sig fördjupade kunskaper om vetenskapsteori och om vetenskaplig grund i relation till beprövad erfarenhet. Däremot är utbildningen inom forskningsmetoder ett utvecklingsområde och det gäller framför allt kvantitativ metod. Bedömargruppen anser att det saknas innehåll där kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder behandlas explicit i utbildningen på fördjupad nivå. Både när det gäller vetenskapsteori och forskningsmetoder verkar det för övrigt saknas en progression genom utbildningen. Också detta är ett utvecklingsområde. Trots att den utbildningsvetenskapliga kärnan bidrar till måluppfyllelse anser bedömargruppen att bristerna inom inriktningen musik är så omfattande att utbildningen i sin helhet inte möjliggör och säkerställer måluppfyllelse.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och måluppfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift. Det finns här en tydlig progression mellan ämneskurserna, både vad gäller examinationsformer och kravnivån överlag. Den didaktiska analysen av studentens egna och elevers erfarenheter i musikpedagogiska sammanhang utvecklas stegvis under utbildningens gång. Också kopplingen till yrkesverksamheten framstår således som god.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet ger i UVK flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärt att måluppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta kunskaper. De förväntade studieresultaten för både den verksamhetsförlagda utbildningen och ämneskurserna i musik visar att det bland annat sker en vidareutveckling bland av studenternas metodik kunskaper under utbildningen. Både olika slags tillämpningsövningar och olika examinationsformer ingår i ämneskurserna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen hade dock önskat en tydligare bild av hur progressionen som sker inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena. Flera av ämneskurserna uppehåller sig vid förmågan att stimulera olikartade elevgruppers lärande och utveckling. De olika ämneskursernas innehåll och

examination bidrar tydligt till måluppfyllelsen, och studenterna får många tillfällen att tillämpa sina musikdidaktiska kunskaper. Lärosätet beskriver att examinationer i alla musikämneskurser omfattar kunskaper i konstnärlig gestaltning, musikaliskt hantverk samt kunskaper i att bearbeta teorier och litteratur.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömaregruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU: n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömarena stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar lärosätet även i självvärderingen.

Bedömaregruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen som intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom UVK. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer.

Bedömaregruppen ser positivt på hur jämställdhetsperspektivet uppmärksammas inom inriktningen musik. Jämställdhet ingår som kursinnehåll i ett par av musikämneskurserna och det finns även förväntade studieresultat som är relevanta för jämställdhetsperspektivet. Det finns även en stark miljö för genusforskning vid institutionen, och riktlinjer med jämställdhetsfokus för kurslitteratur har tagits fram.

Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursutvärderingarna behandlas och återkopplas. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser inom UVK för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning. För inriktningen musik finns det däremot tydliga rutiner för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Skriftliga kursvärderingar har hög svarsfrekvens och nya studenter informeras vid kursstart om resultaten från tidigare års kursvärderingar samt eventuella åtgärder som vidtagits utifrån dem. Resultaten diskuteras även vid lärarlagsmöten, där också lämpliga åtgärder planeras. Även på programnivå genomförs regelbundna uppföljningar av utbildningen och resultat från analyser av genomströmning och avhopp tas upp till diskussion i Lärarhögskolans ledning samt i programrådet för ämneslärarprogrammet. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Bedömaregruppen ser dock oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna varför detta är ett utvecklingsområde.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till de studerande. Bedömaregruppen noterar att tillfredsställande

rutiner finns på plats, men kan inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklats över tid eller hur närvaron av studenter ser ut i praktiken. Bedömargruppen anser att studenterna har goda möjligheter att aktivt utveckla utbildningen på både ämnes- och programnivå. Förutsättningarna för både informellt och formellt studentinflytande är goda. Representanter för studenterna deltar även regelbundet i musikavdelningens möten.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Bedömargruppen anser att de kontakter som studenterna får under sin utbildning med arbetslivet är tillfredsställande. Lärosätet framhåller den långa VFU: n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömargruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier. Arbetslivet är representerat i programrådet för ämneslärarprogrammet och det finns även ett regionalt samverkansråd.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och den bifogade lärartabellen anser bedömargruppen att graden av vetenskaplig kompetens är tillfredsställande. En fördel är att flera lärare har forskning i sina tjänster, om än med stora skillnader i omfattning. Det är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet. Enligt lärartabellen finns en viss övervikt i kompetens när det gäller ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen anser att den mer generella pedagogiska och didaktiska kompetensen kan stärkas. Denna obalans syns också i utbildningen och bedömargruppen anser att ett utvecklingsområde är att öka andelen renodlade pedagogiska och didaktiska inslag inom UVK för att ytterligare stärka utbildningens kvalitet.

Graden av professionsinriktad och pedagogisk kompetens bedöms vara tillfredsställande, enligt bedömargruppen. Kurser i högskolepedagogik ges, liksom handledarutbildning för handledarna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömarna noterar att lärosätet i självvärderingen beskriver stora förhoppningar kopplade till VFU-lärarnas roll i utbildningen, där de förväntas tillhandahålla viktiga delar av studenternas utveckling till professionella pedagoger. Det är därför särskilt viktigt att lärosätet uppmärksammar VFU-lärarna som en del i lärosätets arbetslag för lärarutbildningen, och även skapar rutiner för att säkerställa deras kompetens

och möjligheter till kompetensutveckling. Den sammantagna kompetensen på kort och lång sikt bedöms dock som tillfredsställande.

Av de undervisande lärarna är de flesta tillsvidareanställda vilket möjliggör en långsiktighet för utbildningen. För att säkerställa kompetensen genomförs enligt självvärdering varje år en översyn, och en kompetensutvecklingsplan tas fram och följs upp. Viss nyrekrytering har gjorts eller planeras att genomföras, vilket bedömgruppen ser som positivt. Lärosätet visar enligt bedömgruppen här på en medvetenhet om pensionsavgångar och behovet av strategier för att tillgodose behoven långsiktigt. I självvärderingen framgår också att alla lärare som undervisar har pedagogisk kompetens eller motsvarande, men det redogörs inte för hur relevant kompetensen är eller hur den får möjlighet att utvecklas. Vid intervjuerna framkommer att det finns strategier för hur detta ska hanteras inför framtiden, men det blev inte helt klarlagt för bedömarna vad strategierna innebär eller hur de ska införas. Ett utvecklingsområde är därför att ta fram mer konkreta lösningar på hur kompetensförsörjningen inom UVK ska tillgodoses och att lärosätet planerar för en mer långsiktig kompetensutveckling i den årliga översynen och som en del av kompetensutvecklingsplanen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Nivån på den vetenskapliga miljön uppfattas av bedömgruppen som tillfredsställande. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Forskning med betydelse för lärarutbildningen bedrivs inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel profession, ledarskap samt betyg och bedömning. Ett forskningsområde som rör lärande och minne binder ihop flera discipliner, såsom psykologi och medicinska perspektiv, med pedagogik och lärande.

Lärarna i UVK bedriver således egen forskning inom relevanta områden och studenterna erbjuds att vara delaktiga, till exempel genom att delta i olika undersökningar. De bjuds också in till att närvara vid exempelvis disputationer och seminarier. Ett annat exempel som ges är den kurs under UVK 1, där studenterna får möjlighet att ingå i en undersökning som bidrar till de undervisande lärarnas forskning. Detta i sig själv bidrar däremot inte till ett nära samband mellan forskning och utbildning, utan visar mer på en riktning och ambition. Hur sambandet säkerställs i resten av utbildningen, mer än genom litteraturlistor med relevant forskning, har däremot inte tydligt framkommit i underlagen. Det behöver tydliggöras hur forskningsmiljöerna inom pedagogik och didaktik åskådliggörs inom utbildningen. Bedömarna fick intrycket av självvärderingen och intervjuerna att den största delen av den forskningsmiljö som är tillgänglig för studenterna är ämnesdidaktisk forskning. Bedömgruppen anser att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning, men att ett utvecklingsområde är att lyfta fram den pedagogiska och didaktiska forskning som finns inom UVK tydligare, för att studenterna ska kunna ta del av den.

Nivån på den professionsinriktade miljön bedöms även den som tillfredsställande. Lärosätet beskriver i sin självvärdering planer på att tillsätta ett samverkanslektorat som möjliggör för lärare att vara verksamma både på högskolan samt på gymnasieskolan och i årskurs 7–9. Bedömgruppen anser att lärosätet på så sätt kan erbjuda goda utvecklingsmöjligheter för kvaliteten på den

professionsinriktade miljön. Den praktikinrä forskning som bedrivs på lärosätet möjliggör dessutom för både lärarna på skolorna och lärosätet att vara verksamma i bägge verksamheterna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Lärosätet redovisar i självvärderingen hur examensmålen uppnås inom utbildningarna genom en uppdelning av vad som kallas "grundläggande", "befästande" och "fördjupande" kunskaper, färdigheter och förmågor. Utifrån den uppdelningen ges sedan exempel på hur de olika kursernas mål är formulerade och hur de relaterar till examensmålen. Lärosätet ger även exempel på uppgifter inom respektive kurs där studenterna får möjligheter att tränas i, eller visa på, de kunskaper som de förväntas förvärva. Bedömggruppen finner att uppdelningen i grundläggande, befästande och fördjupande kunskaper tjänar ett syfte för att säkerställa progression inom utbildningen.

Utifrån självvärderingen och det som framkom vid intervjuerna finns det en god grund för att uppnå målets samtliga delar, enligt bedömggruppen. Lärosätet visar sammantaget en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom att kunskaps- och vetenskapsteori introduceras i kursen *Kunskap, vetenskap och forskningsmetodik* (termin 1), där undervisningen bedrivs genom föreläsningar och genom olika former av gruppövningar. Syftet med gruppövningarna är dels att öva färdigheter, förmågor och förhållningssätt, dels att förankra mer faktabaserade inslag och att relatera dem till arbetet inom skolväsendet.

Den här inledande kursen tillgodoser enligt bedömggruppen de flesta av examensmålen. Målen examineras genom en skriftlig salstentamen och genom examinerande case-övningar där studenterna för godkänd kurs ska kunna tillämpa grundläggande kunskaps- och vetenskapsteoretiska insikter i en tänkt arbetssituation. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras i den inledande kursen. Den inledande kursens mål bearbetas sedan ytterligare i följande kurser där en tydlig progression framgår. Bedömggruppen finner detta sätt att organisera utbildningen som relevant med en klar tanke om progression och säkerställande av målet.

Som ett exempel hämtat från självvärderingen kan anges hur innehållet i kursen *Utbildningsvetenskap, undervisning och lärande* (termin 5) ytterligare förväntas befästa målet gentemot egenskaper relaterade till läraruppdraget. Uppgiften examineras genom en rapport med en litteraturstudie, som befäster både metodologiska kunskaper och kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Rapporten ska fokusera på ett relevant område för den framtida yrkesrollen som för godkänt betyg ska analyseras utifrån läroplansteoretiska och reflektivt didaktiska perspektiv samt anknyta till aktuell forskning.

Relevansen för den framtida yrkesrollen återkommer i den efterföljande kursen *Bedömning för och av lärande för åk 7–9 och gymnasium*, där studenternas kunskaper om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen ytterligare tränas. Målen säkerställs genom en individuell skriftlig tentamen. Bedömggruppen finner att det finns goda grunder för studenterna att uppnå målet, men vill samtidigt peka på att egenskaper relaterade till läraruppgifterna inte ensidigt ska tolkas som att det endast ska förankras vetenskapligt. Studenterna ska också få möjligheter att få syn på aspekter av läraryrket som handlar om beprövad erfarenhet. Fördjupningen av målet sker enligt självvärderingen i den avslutande kursen *Examensarbete för ämneslärarexamen*, vilket skrivs inom ämnet.

Bedömggruppen finner det rimligt att en fördjupning av kunskaper sker i examensarbetskursen, men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen. Utifrån redovisningen och systematiken som redovisas i självvärderingen och intervjuerna görs bedömningen att utbildningen erbjuder goda möjligheter för studenterna att nå målen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

I självvärderingen framkommer hur flera kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) läggs upp utifrån den rådande systematiken med "grundläggande", "befästande" och "fördjupande". I detta ges enligt bedömggruppen flera goda exempel på hur de olika examensmålen "vävs in" i kurserna och hur studenterna tränas gentemot de olika examensmålen. De angivna lärandemålen examineras genom exempelvis skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift, där krav ställs på att studenterna kritiskt och självständigt kan tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning. Bedömggruppen finner att systematiken som tillgodoser progressionen är tydlig och genomarbetad. De olika examinationsformerna borgar för att studenterna får goda möjligheter att kunna uppfylla examensmålet.

Inom VFU:n kan studenterna enligt bedömggruppen tränas till att utveckla yrkesverksamheten, genom att betydelsen av pedagogiskt ledarskap, sociala relationer och kommunikation betonas samt dess påverkan på didaktik och metodik. Ett exempel på hur detta konkret utformas är en VFU-kurs där det krävs att studenterna kan reflektera över och värdera sin professionsutveckling. Uppgiften examineras genom att studenterna för en VFU-dagbok som sedan examineras genom en skriftlig individuell uppgift, vilket kopplas till dagboken. Bedömggruppen bedömer VFU-kursen och dagboken som ett bra sätt att träna studenterna i de egenskaper som krävs för ett framgångsrikt yrkesutövande.

Under VFU genomförs även ett trepartssamtal mellan studenten, VFU-handledaren och VFU-läraren, där studentens undervisning bedöms och där studenten skriver en VFU-rapport för att ytterligare analysera sin undervisning. Slutligen ska studenten genomföra en självständig analys av ett

empiriskt material insamlat under sin VFU-period, dra slutsatser och använda vetenskapliga källor genom att bearbeta, tolka och analysera insamlade data enligt vetenskapliga principer. Bedömaregruppen finner att arbetssättet gynnar studenternas förmåga att föra samman erfarenheter vunna under praktiken med vetenskapliga resultat, så att de tränas i ett vetenskapligt förhållningssätt som bör användas när pedagogiska erfarenheter ska analyseras. Således anser bedömarna att arbetssättet är en bra metod att träna studenterna i att skapa och utveckla en profession. Utifrån detta uppfattar bedömaregruppen att studenterna bereds goda möjligheter inom sin utbildning att uppnå målet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

I självvärderingen framkommer att redan i den inledande kursen *Ämneslärare som profession* ska studenterna göra en skriftlig uppgift där de förväntas ge "ett konkret förslag till en långsiktig strategi som lärare kan använda i sitt arbete med att utveckla och förbättra faktorer som påverkar pedagogisk verksamhet". För godkänd uppgift ska förslaget kopplas till relevant vetenskaplig litteratur. I den första terminens tredje kurs behandlas sedan centrala didaktiska begrepp och de relevanta lärandemålen examineras bland annat genom ett rollspel, där också digitala verktyg ska användas. Ett annat exempel ges från termin fem, där studenterna ska göra en undervisningsplanering som ska vara genomförbar och som examineras i form av en rapport. Bedömning tas upp i en senare kurs samma termin och förbereder för efterföljande VFU. I kurserna ingår praktiska övningar som förbereder studenterna för yrkesutövandet.

Utifrån de exempel som lärosätet ger i självvärderingen anser bedömaregruppen att lärosätet genomgående tydliggör relevanta lärandemål med tillhörande examination och de successivt ökande kraven. Bedömaregruppen finner detta sätt att säkerställa målet som berömvärd, eftersom det på ett relevant sätt tränar den studerande i kunskaper som är relevanta inom professionen.

Under VFU-kurserna ställs studenterna inför provningar att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin egen, men också andras undervisning. Det finns även en progression i kursmålen mellan UVK- kurserna, vilket är viktigt för att studenterna ska kunna utveckla sin förmåga under utbildningens gång. Det ges också övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Flera skriftliga inlämningar testar också studenternas förmåga att didaktiskt analysera: dels allmänt, dels i relation till deras undervisningsämne.

Utifrån självvärderingen och intervjuerna uppmärksammar bedömaregruppen en viss sårbarhetsproblematik på grund av att den långa VFU:n kommer sent i utbildningen. Även om den samlade bedömningen är att studenterna är väl rustade för denna långa VFU så återstår det fortfarande oklarheter om hur utbildningen tidigt ska kunna fånga upp och stötta studenter som hamnar i svårigheter i mötet med elever i en undervisningssituation. Att utveckla strategier som fångar upp studenter som först inför en elevgrupp hamnar i svårigheter, betraktar bedömaregruppen som ett utvecklingsområde i utbildningen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Utifrån självvärderingen framgår att studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning så att varje elev stimuleras och utvecklas. Detta synliggörs genom att ett antal lärandemål med tillhörande examination redovisas. Ett exempel på lärandemål finns i VFU-kursen *Att undervisa i ämne*, där studenterna enligt självvärderingen ska "kunna planera, genomföra och reflektera kring undervisning utifrån verksamhetens mål och aktuella elevgruppers förkunskaper och förutsättningar". Elevers olika förutsättningar återkommer även i ett lärandemål i den sista VFU-kursen. Ett annat exempel är ett lärandemål i utbildningens avslutande UVK-kurs: "känna till och förstå grunderna för arbetet med systematiskt kvalitetsarbete och utifrån det förstå lärarens roll i arbetet med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling". I självvärderingens avslutande analys och värdering noteras särskilt att en nära integration finns mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömargruppen finner ambitionen lovvärd, men hade önskat ytterligare information om hur progression inte bara sker mellan UVK och VFU, utan också hur progressionen inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

På en grundläggande nivå beskrivs det i självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de förmågor som målet anger. I kursmålen för kursen *Etik, demokrati och den heterogena lärandemiljön* nämns de mänskliga rättigheterna explicit. Studenterna får även möjlighet att praktiskt öva i form av gruppövningar och skriftligt resonera om ett case, enligt självvärderingen och intervjuerna. Seminariet leds av en verksam gymnasielärare, vilket kan ge studenterna viktiga lärdomar och insikter i hur det pedagogiska arbetet ute i "verkligheten" fungerar. Bedömargruppen anser att sättet att arbeta i viss mån kompenserar för vissa av de svårigheter det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att arbetssättet i många fall rustar studenterna väl för att möta "verkligheten" ute i undervisningssituationer.

Kursen *Specialpedagogik* består av föreläsningar, seminarier och workshoppar där studenterna tränas att i samverkan med en skola stödja elever med funktionsnedsättning och se både möjligheter och hinder. Utifrån skollagen ska studenterna även analysera och föreslå åtgärder för att bemöta elever utifrån deras specifika förutsättningar och eventuella svårigheter. Bedömarna uppfattar att exemplen visar att utbildningen har flera goda inslag i där studenterna får träna, analysera och diskutera detta utifrån både teoretiska och praktiska exempel.

Kursen *Bedömning av och för lärande* behandlar barns rättigheter till lika villkor och utbildning enligt barnkonventionen, som tenteras genom en skriftlig examinationsuppgift. I kursen *Profession och vetenskap* behandlas lärarens roll, arbete och skolans uppdrag utifrån lagar och policyer samt vad det innebär att arbeta i en politiskt styrd organisation där läraren som myndighetsperson behandlas,

liksom tystnadsplikt, sekretess samt offentlighets- och skollagen. Här tränas studenterna i att föra juridiska och etiska resonemang. Även här tolkas skoljuridiska frågeställningar utifrån fallbeskrivningar. Ett utvecklingsområde som lärosätet anger i självvärderingen är hållbar utveckling relaterad till miljö och klimat. Detta berörs i begränsad omfattning under den första terminen, men lärosätet menar att detta behöver förstärkas så att även studenter i andra ämnen än exempelvis biologi och naturkunskap får större del av dessa kunskaper. Även bedömargruppen ser detta som ett utvecklingsområde.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Enligt självvärderingen behandlas jämställdhetsperspektivet i flera kurser och utgår från lärosätets handlingsplan för jämställdhetsintegrering, som återfinns under samlingsbegreppet "lika värde". Under den första terminen behandlas genusperspektiv och stöds av kurslitteratur och gruppövningar som lägger grunden för examinationen. Perspektivet befästs och fördjupas i andra kurser och studenterna förväntas uppnå lärandemålen genom kurslitteratur, föreläsningar, gruppövningar och case-övningar.

Lärosätet strävar enligt självvärderingen efter en jämn könsfördelning i bemanningen, vilket i princip uppnås inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). I självvärderingen anges som en styrka den starka genusvetenskapliga forskningsmiljön som involverar samtliga fyra fakulteter och flera av de lärare som undervisar i UVK tillhör miljön. Anonyma tentamina och ett medvetet val av kurslitteratur är andra faktorer som framhålls i självvärderingen. På programnivå nämns att lärosätet vid sammansättningen av beredande och beslutande organ eftersträvar en jämn könsfördelning. Jämställdhetsperspektivet beaktas också när antagningsciffror, genomströmning och avhopp analyseras. Enligt Studentbarometern 2016 var hela 80 procent av lärarstudenterna nöjda med hur jämställdhetsfrågorna behandlades.

Bedömargruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen och intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom utbildningen. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer inom UVK.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Enligt självvärderingen följs utbildningen upp på flera sätt. Organisation finns för hur kursutvärderingar ska hanteras. Varje kurs inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) utvärderas skriftligt, och kompletteras ibland även med muntliga utvärderingar. Resultaten behandlas och återkopplas på en rad sätt, till exempel via webbplatsen och genom en sammanställning över vad som bör åtgärdas. I inledningen av varje ny kurs kommuniceras vilka förändringar som gjorts baserat på utvärderingar och varför. Lärolaget diskuterar de synpunkter som har kommit fram. Involverade institutioner sammanträder 1–2 gånger per år för att diskutera eventuella förändringar, och speciella UVK-dagar ordnas varje termin. För två av UVK-kurserna anges att utvärderingar sker

via webb-formulär, vilket inte lett till en acceptabel svarsfrekvens. I en kurs får studenterna tillfälle att ställa frågor och lämna synpunkter under kursens gång. Avsikten med detta förfarande är att öka deltagandet i den slutliga kursutvärderingen.

Ett utvecklingsområde som bedömarna har lokaliserat är att utveckla rutiner för studenterna att ge synpunkter. I etablerade kanaler borde studenterna kunna framföra förändringsförslag under kursers genomförande, till exempel genom utvärderingar mitt i en kurs.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna i deras studier genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande och därmed deras möjligheter att genomföra studierna inom planerad tid. Projektet fördjupades under hösten 2019. Andra stödfunktioner som anges i självvärderingen är lärosätets studievägledare, studenthälsan och en studieverkstad, där studenterna kan få stöd i sitt akademiska skrivande.

Utifrån de beskrivningar i självvärderingen och utifrån vad som framkom vid intervjuerna har bedömggruppen fortfarande svårt att avgöra om det finns en systematik i de förebyggande insatser som genomförs för att studenterna ska klara utbildningen på avsatt tid. Att utveckla en större systematik i hur lärosätet stöder studenterna i att klara sin utbildning inom avsatt tid är därför ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentens möjligheter till inflytande säkras enligt självvärderingen på flera sätt. Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Kursutvärderingar, informationskanaler via lärplattformen, webbplatsen och informella kontakter nämns som ytterligare exempel på möjligheter för studenterna att ta en aktiv roll för att utveckla utbildningen och dess innehåll. En utmaning beskrivs vara de stora studentgrupperna i några av kurserna i utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK). Även på programnivå finns studentrepresentation i samtliga beredande och beslutande organ och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns speciella utbildningssidor med information och kontaktvägar.

Bedömggruppen finner att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan utifrån självvärderingen och intervjuerna inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklas över tid eller hur studenternas närvaro ser ut i praktiken. Lärosätet bör därför följa upp detta för att säkerställa studenternas representation i olika beslutande och rådgivande organ och forum.

Kursvärderingar genomförs efter varje genomförd kurs och resultatet på dem återkopplas till studenterna. Kursvärderingarna genererar även förslag på förändringar i kursernas utformning, som påverkar nästkommande kurser. Studenterna kan kontakta de kursansvariga och studierektorn, men

på vilket sätt och i vilken form kan inte utläsas av självvärderingen. Vid intervjuerna framkom att flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten.

Som ett led i detta finner bedömaregruppen det som särskilt viktigt för lärosätet att arbeta med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till studenterna. Det genomförs ventilationsträffar vid mitten av vissa UVK-kurser och då finns möjlighet för studenterna att påverka under kursens gång. Detta är ett utvecklingsområde enligt bedömarnas uppfattning, eftersom metoder och enhetliga rutiner för att stärka den här möjligheten inom samtliga kurser borde kunna utvecklas.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömaregruppen bedömer att de kontakter med arbetslivet som studenterna får under sin utbildning är tillfredsställande. I programmet medverkar adjungerade lärare, och bland annat genomför studenterna övningar utifrån verkliga undervisnings- och skolsituationer. Yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier, vilket bedömaregruppen bedömer som en styrka i utbildningen. Det ger information både till studenter och kursansvariga institutioner om utbildningens anpassning till arbetslivet. Även forskare och doktorander bidrar till att öka studenternas kunskap om arbetslivet och eventuell forskning.

Kurserna inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är enligt bedömaregruppen viktiga för att studenterna ska förberedas för arbetslivet, och enligt självvärderingen är målsättningen att studenterna ska få lära känna flera skolor med olika förutsättningar under utbildningen. Ett utvecklingsområde som framgår av självvärderingen är att kursinslag om den politiska och organisatoriska styrningen av skolan bör läggas tidigare i utbildningen än vad som sker i dag. Bedömarna stödjer lärosätet i uppfattningen att studenterna, därigenom blir bättre förberedda. Lärarutbildningens styrelse och programråd har representanter från arbetslivet, och det finns ett VFU-handledarnätverk. Det anser bedömaregruppen borgar för att kvalitetsfrågor om VFU har ett forum där de här diskussionerna kan föras. Alumnuppföljningen vartannat år ger värdefull information om hur utbildningen förbereder studenterna för arbetslivet, vilket bedömarna anser ytterligare bidrar till att stärka kvaliteten på utbildningen.

Den långa VFU:n framhävs som viktig i förberedelsen för det kommande arbetslivet. Att den är så lång och att studenterna befinner sig på samma skola upplever bedömaregruppen som problematiskt om de skulle hamna på en skola med en handledare som de inte kan utvecklas tillsammans med. Lärosätet skriver i självvärderingen att målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Även efter intervjuer kvarstår frågor om det. Därför bedömer bedömaregruppen att detta är ett utvecklingsområde.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämne- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns tillfredsställande vetenskaplig kompetens och de flesta lärare är tillsvidareanställda. De flesta av de undervisande lärarna inom utbildningen har genomgått högskolepedagogiska kurser och har ämneslärarexamen. Bedömggruppen finner det som ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet att skaffa rutiner för hur alla lärare mer långsiktigt kan garanteras forskning inom sina tjänster för att säkerställa fortsatt kvalitet.

Det finns också en tillfredsställande utbildningsmiljö. Många forskningsprojekt inom miljön anknyter innehållsmässigt till relevanta delar av UVK. Av betydelse för lärarutbildning bedrivs forskning inom flera områden och inom flera fält som rör till exempel professionen, ledarskap, betyg och bedömning.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Lärosätet uppvisar en målmedveten, sammanhållen utbildning i vetenskaplig metod och ett vetenskapligt förhållningssätt genom hur kunskaps- och vetenskapsteori introduceras. Bedömggruppen finner att systematiken med "grundläggande", "befästade" och "fördjupande" är ett gott sätt att organisera utbildningen och garantera progression. Både kvalitativa och kvantitativa metoder behandlas och examineras. Fördjupning ska framförallt ske i det självständiga arbetet som skrivs inom ämnet. Det finner bedömggruppen rimligt men vill samtidigt som ett utvecklingsområde peka på att fördjupningar av kunskaper också kan ske tidigare under utbildningen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Genomgående krävs att studenterna gör kopplingar till relevant litteratur och forskning och målpuppfyllelse säkerställs med examinationer såsom skriftlig hemtentamen, salstentamen, dagbok för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU-dagbok) och en skriftlig inlämningsuppgift.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls eftersom lärosätet ger flera goda exempel på hur målet vävs in i kurser och examineras på flera olika sätt. Det ges under utbildningen övningar innan och mellan VFU-kurserna, där bland annat rollspel möjliggör för studenterna att öva och visa sin förmåga till didaktiska val och analyser. Det är berömvärdt att målpuppfyllelse säkerställs på det sättet, eftersom det tränar studenterna i kunskaper som är för professionen relevanta kunskaper.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls eftersom studenterna tränas i att planera, genomföra, utvärdera och utveckla sin undervisning, så att varje elev stimuleras och utvecklas. Det sker genom olika kurser med tillhörande examination. Det finns även en nära integration mellan UVK, VFU, ämnen och ämnesdidaktik. Bedömggruppen hade dock önskat en tydligare bild av hur progressionen sker inom UVK och VFU relateras till kurser inom de olika ämnena.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. På en grundläggande nivå beskriver självvärderingen tydligt hur studenterna får möjlighet att utveckla de

förmågor som målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling anger. Studenterna får i form av gruppövningar och i skrift resonera om ett case. Bedömargruppen anser att detta sätt att arbeta i viss mån kompenseras för vissa av de svårigheter som det innebär att ha den långa VFU:n så sent i utbildningen, men också att det rustar studenterna väl inför olika undervisningssituationer. Moment relaterat kring hållbar utveckling behöver enligt bedömarna stärkas, så att studenter får större del av dessa kunskaper. Detta utvecklingsområde identifierar lärosätet även i självvärderingen.

Bedömargruppen uppfattar att utbildningen i sin helhet behandlar jämställdhet, men noterar samtidigt att beskrivningarna i såväl självvärderingen som intervjuerna inte till fullo klargör hur jämställdhet examineras inom UVK. Därför är den här delen något som skulle kunna utvecklas mer.

Lärosätet följer upp utbildningen och resultaten av kursutvärderingarna behandlas och återkopplas. Ett utvecklingsområde är att metoder och enhetliga rutiner behöver stärkas inom samtliga kurser för hur studenterna ska få större inflytande över sin utbildning. Genomströmning och avhopp analyseras systematiskt två gånger per år via intervjuer med de studenter som har avslutat sin utbildning i förtid. För att stödja studenterna att genomföra studierna inom planerad tid genomfördes under hösten 2018 ett pilotprojekt för att stärka deras skrivande. Projektet fördjupades under 2019. Men bedömargruppen ser oklarheter i systematiken i de förebyggande insatserna.

Studentrepresentation finns i samtliga beredande och beslutande organ. Även på programnivå finns studentrepresentation, och dialog förs mellan ansvariga för lärarutbildningen och studentkåren. Informationsmöten hålls och på lärarutbildningens webbplats finns utbildningssidor med information och kontaktvägar. Flera av kontakterna mellan de kursansvariga och studenterna sker genom informella möten. Som ett led i detta är det särskilt viktigt att lärosätet arbetar med lärarnas tillgänglighet och snabb återkoppling till de studerande. Bedömargruppen noterar att tillfredsställande rutiner finns på plats, men kan inte bedöma hur studeranderepresentationen utvecklats över tid eller hur närvaron av studenter ser ut i praktiken.

Bedömargruppen finner att de kontakter som studenterna får under sin utbildning med arbetslivet är tillfredsställande. Lärosätet framhåller den långa VFU:n som viktig i förberedelsen för det kommande yrkeslivet. Även bedömargruppen menar att kurserna inom VFU är viktiga för att förbereda studenterna för arbetslivet. Men gruppen ser det som problematiskt om en student befinner sig på samma skola med en handledare som studenten inte kan utvecklas tillsammans med. Målsättningen är att studenterna ska få stifta bekantskap med flera skolor med olika strukturella förutsättningar, men skriver inget om hur detta görs. Detta är därför att betrakta som ett utvecklingsområde. En styrka i utbildningen är enligt bedömargruppen att yrkesverksamma lärare och skolledare medverkar i seminarier.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga/konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Institutionen för estetiska ämnen erbjuder utbildning inom inriktningarna musik, bild och slöjd. Förutom fyra lektorer i musik finns en professor i pedagogiskt arbete, ytterligare fyra tillsvidareanställda lektorer på vetenskaplig grund, varav en är docent, och fyra lektorer på konstnärlig grund. Dessutom finns sex doktorander inom de olika områdena, varav två i musik. Av de lärare som är involverade i musiklärarprogrammet är enligt lärartabellen tre disputerade inom det musikdidaktiska området. Utöver dessa finns inom musiklärarprogrammet även en konstnärlig lektor och en doktorand, samt ett par adjunkter i musik. Enligt självvärderingen har samtliga lektorer och adjunkter ämneslärarexamen med inriktning mot musik och erfarenhet av undervisning inom gymnasieskolan. Den konstnärliga lektorn har en masterexamen i komposition. Enligt självvärderingen tar lärosätet in spetskompetens utöver den som finns representerad i lärartabellen vid behov.

Utifrån underlagen framstår personalstyrkan som stabil och det finns strategiska planer på institutionsnivå för kompetensutveckling samt rekrytering. Det finns exempelvis en plan för hur den vetenskapliga kompetensen ska höjas över tid, bland annat med stimulans för docentmeritering. Detta uppmärksammar bedömargruppen som något viktigt för långsiktighet och vetenskaplig höjd. Vid årliga medarbetarsamtal planeras också lärarnas egen kompetensutveckling. Ett krav för att vara lärare inom utbildningen är att ha genomgått högskolepedagogiska kurser, vilket bedömargruppen ser som positivt.

Utifrån självvärdering, lärartabell och intervjuer framgår det att den vetenskapliga förankringen är tillräcklig i personalgruppen, men att den konstnärliga förankringen är något svagare. Det bedömargruppen saknar är en större representation av lärare som har en konstnärlig bakgrund och som är väl förankrade i det utforskande konstnärliga handlaget då detta också är viktigt för en god professionskompetens. Även om viss spetskompetens tas in vid behov, så uppfattar bedömargruppen därför den något svaga representationen av konstnärlig yrkeskompetens inom lärargruppen som ett utvecklingsområde. Här rekommenderar även bedömargruppen att lärosätet gör en analys av vad studenterna får ta del av i form av ämnesdjup inom konstnärliga delar av utbildningen, exempelvis de delar som innefattar studentens huvudinstrument. En sådan analys bör fokusera på både personalens undervisning och studenternas möjligheter att möta forskare och konstnärer inom ramen för de konstnärligt förankrade delarna av utbildningen. Detta, menar bedömargruppen, är viktigt för att upprätthålla ett konstnärligt ämnesdjup hos musiklärare på gymnasiet framöver. Sammantaget anser dock bedömargruppen att den samlade kompetensen hos personalen är adekvat på både kort och lång sikt.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av självvärderingen och intervjuerna kan bedömargruppen konstatera att det finns en aktiv forskningsmiljö med flera projekt som relateras till professionsfrågor. En doktorand studerar genusgestaltningar inom högstadiet, och det bedrivs musikvetenskaplig, sociologisk och pedagogisk

forskning på bland annat svensk folkmusik, som har publicerats både som text och i ljudande form. I självvärderingen beskrivs en solid forskningsbaserad ambition som utgår från fyra identifierade förutsättningar: forskningsaktiva lärare, att studenter involveras i forskningen, uppdaterade forskningsresultat, samt läraaktiviteter som är utformade för att utveckla studenternas förmåga att problematisera iakttagelser samt kritiskt värdera och använda ny kunskap i sin framtida yrkesutövning.

Att forskningsanknytningen på det här sättet involverar studenter bekräftades också vid intervjuerna, vilket bedömaregruppen ser som positivt. Bedömaregruppens intryck är alltså att det finns en vetenskaplig, konstnärlig och professionsinriktad miljö som är relevant för musikämbudet och att studenterna får ta del av musikpedagogisk forskning i tillfredsställande grad.

Studenterna på musikämbudet har tillgång till undervisnings- och övningslokaler i musik med tillhörande utrustning och det finns även inspelningsstudios. I underlagen betonas hur stor betydelse lokalresurserna har och hur starkt de bidrar till den professionsinriktade utbildningsmiljön. Bedömaregruppen kan konstatera att också den fysiska miljön förefaller ge goda förutsättningar för att bedriva musikämbudet av hög kvalitet. Bedömaregruppens uppfattning är att det även finns ett välfungerande samarbete inom lärautbildningen, både mellan ledning och mellan ämnen, vilket ytterligare bidrar till en god utbildningsmiljö.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Utifrån självvärdering och intervjuer anser bedömaregruppen att det breda kunnandet inom musikämnet möjliggörs och säkerställs i utbildningen. Studenter får bland annat grundläggande träning i klassrumsinstrument, ensemblespel, körsång, musikämbudet, gehörslära, musikskapande (arrangering och komposition), musikhistoria samt musikdidaktik. Examinationerna i alla musikämneskurserna omfattar kunskaper i konstnärlig gestaltning, musikaliskt hantverk samt kunskaper i att bearbeta teorier och litteratur. Formerna för examination inbegriper både muntliga redovisningar och skriftlig dokumentation, och samtliga kurser inkluderar läraledad handledning.

Moment med bedömning av både formativ och summativ art sker kontinuerligt under kursernas gång. Bedömaregruppen ställer sig dock lite frågande till att examinationerna i samtliga ämneskurser skulle omfatta både konstnärlig gestaltning och musikaliskt hantverk samt teori- och litteraturbearbetning. Frågan kan ställas om det är optimalt att samtliga områden ingår i samtliga ämneskurser, eller om det vore bättre att låta vissa ämneskurser få ett starkare fokus på vissa av områdena.

Utifrån självvärderingen framkommer det att den fördjupade insikten i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete kommer studenterna till del dels genom att exempelvis lärarna själva forskar och har kunskap om fältet, men även genom läraaktiviteter där studenterna själva tränas i att kritiskt

värdera och använda ny kunskap i förhållande till sin framtida yrkesutövning. Även det självständiga arbetet anses av bedömaregruppen som viktigt för studenterna ska uppnå fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. I granskningen av dessa visade de allra flesta på hög måluppfyllelse i förhållande till examensmålet, vilket enligt bedömaregruppen tyder på att studenterna är väl förberedda inom området då de skriver sina självständiga arbeten.

Den fördjupade kunskapen möjliggörs och säkerställs bland annat i den kurs som heter *Musik 6*. Här fördjupar sig studenterna i ett konstnärligt eller musikpedagogiskt projekt som examineras genom redovisning, utövande och en skriftlig inlämning.

Lärosätet arbetar med så kallade förväntade studieresultat (FSR). Bedömaregruppen har diskuterat för- och nackdelar med att utbildningen fokuserar på förväntade studieresultat. En fördel är att det då finns tydligt definierade mål som eventuellt begränsar studenternas stress. Bedömaregruppen är däremot oklar över om de förväntade studieresultaten kan ha en positiv effekt på studenternas prestationer. Vid intervjuerna framkom det att kraven kan vara lågt ställda och att lärare kan ha förhållandevis låga förväntningar på vad studenterna ska prestera. Detta medför exempelvis att studenter har möjlighet arbeta mycket vid sidan om studierna. Att se över kravnivån i förhållande till de förväntade studieresultaten ser bedömaregruppen därför som ett utvecklingsområde.

I självvärderingen nämner lärosätet ett utvecklingsområde som har sin grund i att både lärare och studenter ibland upplever att ämneskursernas innehåll och examinationer är alltför omfattande i förhållande till den avsatta tiden. Kursernas innehåll behöver alltså balanseras bättre i relation till den tid som står till förfogande för studenternas ämnesstudier. Ett sådant utvecklingsarbete sker också inom lärargruppen, men bedömaregruppen vill framhålla betydelsen av att resultaten av detta utvecklingsarbete även återförs till studenterna. Bedömaregruppen vill också rekommendera lärosätet att göra kvalitetssäkringsarbetet om förhållandet mellan lärandemål och utbildningens genomförande synligt för studenterna. Det borde i sig minska problemet med alltför omfattande ämneskurser något. Sammantaget anser bedömaregruppen att måluppfyllelsen kan säkerställas när det gäller både brett kunnande och väsentligt fördjupade kunskaper och insikter i forsknings- och utvecklingsarbete inom musikämnet hos godkända studenter.

Utbildningen möjliggör inte genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer inte genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Bedömaregruppens intryck är att studenterna får möjligheter att tillägna sig fördjupad kunskap om vetenskapsteori och om vetenskaplig grund i relation till beprövad erfarenhet. Däremot har bedömaregruppen svårt att se hur progressionen ser ut, och den behandlas inte heller i självvärderingen. Bilden av en otydlig progression förstärktes också vid intervjuerna. Därför vill bedömaregruppen rekommendera att lärosätet gör en genomlysning av utbildningens struktur och innehåll när det gäller vetenskapsteoretiska inslag, och att även studenterna får ta del av det utvecklingsarbetet.

I underlagen framkommer det att de metodologiska delarna behandlas inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och att kunskaperna fördjupas i ämneskurserna *Musik 5* och *Musik 6*. Bedömaregruppen hade dock svårt att förstå vilka sorters metoder studenterna fick möjlighet att träna sig i och hur detta

gjordes, detta då ingen särskiljning mellan kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder görs i självvärderingen. Vid intervjuerna framkom det att kvalitativa metoder dominerar i studenternas metodval inom ramen för det självständiga arbetet och att kvantitativa metoder förekommer inom UVK och i en didaktikkurs. Bedömggruppen menar att fördjupad kunskap inom både kvantitativ och kvalitativ metodik ska kunna säkerställas och att detta inte görs tydligt i utbildningen. Vid granskningen av de självständiga arbetena var knappt hälften av ifrågasatt kvalitet när det gäller det här examensmålet.

Kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen beskrivs däremot tydligare i självvärderingen. I kursen *Musik 2* behandlas olika perspektiv på musikvetenskaplig och musikpedagogisk forskning. Studenten ska här uppvisa kunskap och förståelse för hur kategorier så som makt, kön, etnicitet och klass påverkar värdering av musik, musikskapande och musikundervisning. Examination sker genom ett seminarium där studentens förmåga att relatera kursens teoretiska inslag till dess praktiska och konstnärliga innehåll bedöms. Exempelen visar enligt bedömggruppen att relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas i utbildningen och att målet säkerställs genom examination.

Ett utvecklingsområde som framgår av självvärderingen gäller kopplingen mellan teoretisk och praktisk kunskap i utbildningen. Självvärderingen beskriver den som stark men förhållandevis osynlig i kursplanerna (som nu är under revidering). Bedömggruppen ser positivt på en sådan genomlysning av kursplanerna. Sammanfattningsvis anser bedömggruppen att detta examensmål inte uppfylls, utifrån vad som framgått i underlagen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Lärosätet beskriver en tydlig progression i förhållande till examensmålet mellan de olika kurserna *Musik 1* till och med *Musik 6*. I självvärderingen framgår det att examination och bedömning sker med flera olika examinationsformer. Exempelvis examineras *Musik 1* främst i form av en muntlig examination, där studenterna ska beskriva, diskutera och bedöma sina egna erfarenheter av den musikaliska aktivitet som framförts och relatera detta till musikdidaktiska teorier.

I kursen *Musik 2* som examineras både skriftligt och muntligt ska studenterna analysera, värdera och beskriva undervisningserfarenheter som de har fått. För godkänd kurs krävs även att dessa reflektioner ska anknyta till relevant kurslitteratur. Förväntade studieresultat för kursen fokuserar även på didaktisk analys och dokumentation samt bedömning av elevers lärande och ämneskunskaper.

Under de efterföljande musikkurserna vidareutvecklas sedan stegvis den didaktiska analysen av både studenternas egna och elevernas erfarenheter i musikpedagogiska sammanhang, och kravnivån höjs allteftersom utbildningen fortskrider. Den här progressionen av förmågan att ta tillvara

och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat framstår för bedömargruppen som solid och strukturerad, också att döma av vad som framkom vid intervjuerna.

Bedömargruppens granskning av de självständiga arbetena utifrån examensmålet visar att samtliga är av hög kvalitet. Också kopplingen till yrkesverksamheten framstår som god. De förväntade studieresultaten för det självständiga arbetet ställer krav på att studenterna diskuterar det egna arbetets resultat och slutsatser i förhållande till yrkesverksamheten. Ett utvecklingsområde som lärosätet själv lyfter i självvärderingen berör kopplingen mellan teoretisk och praktisk kunskap i utbildningen. Denna beskrivs som stark i utbildningen men ändå förhållandevis osynlig i kursplanerna. Bedömargruppen ser positivt på att det nu pågår ett utvecklingsarbete med kursplanerna och rekommenderar att lärosätet också förtydligar progressionen i förhållande till kopplingen till yrkesverksamheten. Bland annat behöver kopplingen tydliggöras i de olika kursernas förväntade studieresultat på ett lika förtjänstfullt sätt som gjorts när det gäller förmågan att reflektera över egna och andras erfarenheter.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Självvärderingen återger olika förväntade studieresultat som är relevanta för examensmålet. Bland annat förväntas studenterna relativt tidigt i utbildningen visa förmåga att "se samband mellan didaktiska teorier och olika musikaktiviteter". Lite längre fram i utbildningen ska de kunna relatera egna erfarenheter av att leda repetitioner med en ensemble till musikdidaktiska teorier. Olika tillämpningsövningar i bland annat seminarieform ingår i ämneskurserna, liksom olika skriftliga och muntliga examinationsformer.

Kursen *Musik 3* har bland annat ett förväntat studieresultat som handlar om att genomföra ett "didaktiskt estetiskt projekt", och för godkänd kurs krävs att de egna erfarenheterna av detta projekt relateras till musikdidaktiska teorier. En vidareutveckling av studenternas metodikkunskaper inom musikalisk ledning sker även inom ramen för den här kursen. I *Musik 4* ingår en dags tillämpad musikdidaktik i veckan, under handledning på en skola. Bland kraven för godkänt resultat på kursen ingår att studenterna ska visa en utvecklad förmåga att på hög nivå "hantera såväl instrument som metodik", förutom att deras iakttagelser och erfarenheter under den tillämpade musikdidaktiken ska relateras till didaktiska teorier och texter. Bedömargruppen vill lyfta fram den här tillämpade musikdidaktiken under handledning som ett gott exempel på kursinslag som bidrar till måluppfyllelse av det här examensmålet.

VFU är en viktig del i progressionen av tillämpandet av didaktik och metodik. Ett förväntat studieresultat för den femte terminens VFU handlar om att i skolpraktiken kunna omsätta de ämnesdidaktiska kunskaper som studenterna har tillägnat sig under ämnesstudierna. I den nionde terminens VFU krävs för godkänd kurs att studenterna ska kunna problematisera det egna didaktiska upplägget och motivera det bland annat utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet. Strukturen hos VFU:n förefaller vara välfungerande enligt självvärderingen och intervjuerna. Bedömargruppen noterar ändå att det förekommer viss kritik om att VFU:n lite för ofta är inriktad mot undervisning på årskurserna 7–9, med tanke på att det är fråga om en gymnasieläroutbildning.

Självvärderingen anger att ett utvecklingsområde består i att tydliggöra betygskriterier som är relevanta för det här examensmålet, vilket är viktigt inte minst när det är fråga om bedömning av didaktiska och metodiska aspekter samt hantverksmässiga aspekter i en och samma kurs. Bedömaregruppen inser det här problemet och välkomnar ett förtydligande av betygskriterierna, men konstaterar samtidigt att utbildningens utformning och genomförande förefaller vara av sådan kvalitet att måluppfyllelsen av examensmålet kan säkerställas.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Bedömaregruppens uppfattning är att studenternas didaktiska och pedagogiska färdigheter tränas genom de olika slags övningar och uppgifter som ingår i utbildningen. Självvärderingen beskriver tydligt kursernas upplägg och examinationer. Exempelvis handlar vissa av de förväntade studieresultaten i *Musik 4* och *Musik 5* om att ha eleven i fokus, det vill säga att bland annat kunna förhålla sig till olika elevers lärande och progression samt ha förmåga att "utveckla miljöer för multipla lärandestrategier". Examination sker här i samverkan mellan musiklärare på skolor och lärosätets musikdidaktiklärare. I den femte terminens VFU fokuserar ett av de förväntade studieresultaten på undervisning utifrån "aktuella elevgruppers förkunskaper och förutsättningar", och vid bedömningen läggs särskild vikt vid pedagogiskt ledarskap, kommunikation i klassrummet och social kompetens. För kursen *Musik 6* finns ett förväntat studieresultat som berör förmågan att planera, genomföra och utvärdera ett eget konstnärligt och musikpedagogiskt projekt. Det är sammanfattningsvis bedömaregruppens intryck att kursernas innehåll och examination tydligt bidrar till måluppfyllelsen av de olika delarna av detta examensmål.

Musikläraren som ofta befinner sig i en ledarroll inför en grupp eller klass, har en komplex uppgift att både leda en grupp musikanter/elever och samtidigt utföra en konstnärlig uppgift, som till exempel att dirigera. Dessutom ska eleverna i realtid bli ledda, synliggjorda, pedagogiskt bemötta och bedömda. Allt detta är tillsammans en svår uppgift, men fullt möjlig att tillägna sig med god utbildning. Av de beskrivningar lärosätet ger av ämneskurser och de uppgifter som studenterna genomför får bedömaregruppen intrycket att lärosätet lyckas väl med detta. Bedömaregruppen ser positivt på att studenterna får många tillfällen att tillämpa de musikdidaktiska kunskaperna både i övningar på campus och i samband med olika konstnärliga och musikpedagogiska projekt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Reflektioner över jämställdhet i musikpedagogiska situationer ingår i kurserna *Musik 1* till och med *Musik 3*. I *Musik 2* ges en föreläsning med tillhörande uppgift som tar upp jämställdhet i samband med att elevers olika förutsättningar i musikundervisningen behandlas. För en senare musikämneskurs finns ett förväntat studieresultat som handlar om att kunna "problematiska förutsättningar för musikaliska aktiviteter utifrån etiska aspekter och mänskliga rättigheter", där jämställdhetsperspektivet aktualiseras.

Enligt självvärderingen finns en stark miljö för genusforskning vid institutionen för estetiska ämnen. Sammanlagt har fem genusvetenskapliga avhandlingar producerats vid institutionen, varav en inom pedagogiskt arbete med inriktning mot musik. En antologi om genus och estetiska ämnen har skrivits av flera lärare, och används som kurslitteratur. Enligt självvärderingen finns det vid institutionen dessutom riktlinjer för kurslitteratur, som föreskriver att minst en titel per kurs ska ha ett uttalat genusperspektiv eller annat kritiskt perspektiv och att könsfördelningen bland författarna ska vara jämn. Bedömaregruppen ser positivt på detta medvetna jämställdhetsarbete och anser att det bådär gott för framtida musiklärares yrkesutövning.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen beskrivs hur det sker ett systematiskt arbete med uppföljning av både kurser och program. Det genomförs skriftliga kursvärderingar med hög svarsfrekvens och hög skattning. Nya studenter informeras vid kursstart om vad utfallet av kursvärderingen året innan blev och vilka åtgärder som utifrån detta utfall eventuellt har vidtagits. Kontinuerliga utvärderingssamtal genomförs också med studenterna, utöver de skriftliga kursvärderingarna. Studentrepresentanter finns i olika sammanhang och studenter från musikämneskurserna har varje månad möten med lärarlaget där deras återkoppling på utbildningen kan framföras. Resultaten från kursvärderingar återkopplas via en hemsida till den grupp som utfört utvärderingen. Dessa diskuteras vid lärarlagsmöten där också lämpliga åtgärder planeras. Kursansvarig ansvarar för att samtliga kursvärderingar genomförs och sammanställs. Bedömaregruppen ser positivt på att det finns en tydlig delegering när det gäller detta.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Analys av genomströmning och avhopsanalys genomförs regelbundet, men bedömaregruppen saknar i självvärderingen någon information om resultaten från dessa analyser. I självvärderingen nämns likväl att resultaten tas upp till diskussion i Lärarhögskolans ledning och i programrådet för ämneslärarprogrammet.

Lärosätet erbjuder studenter studievägledning för stöd kring sin studiegång. I händelse av svårigheter med studierna kan vägledningssamtal anordnas av studievägledare, där eventuella åtgärder i syfte att hjälpa studenten att genomföra utbildningen i tid diskuteras med kursansvariga lärare. Till Studenthälsan kan studenter vända sig för stöd i medicinska eller psykosociala frågor. Vidare ger Studieverkstaden stöd i frågor kring bland annat studieteknik och akademiskt skrivande. Det är oklart för bedömaregruppen huruvida det finns någon särskild plan eller strategi för studenter med funktionsvariation, exempelvis i form av särskilda avstämningar eller liknande. Likväl är bedömaregruppens uppfattning sammanfattningsvis att utbildningen verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Studentrepresentanter medverkar i en lokal samverkansgrupp vid institutionen för estetiska ämnen. Dessutom deltar studentrepresentanter regelbundet i musikavdelningens möten. I och med att avdelningen är relativt liten medges fler vägar till informellt inflytande än vad som vore fallet i en större avdelning eller institution. En liten avdelning kan alltså vara gynnsam för studentinflytandet, men kan också innebära en risk för att en tystnadskultur etableras där studenter inte vågar säga sin mening. Bedömargruppen rekommenderar att den här risken tas i beaktande kontinuerligt. Det bör också finnas en tydlig struktur för att motverka den utsatthet som mindre grupper ibland kan medföra.

Studentrepresentanter finns enligt självvärderingen med i alla beredande och beslutande organ vid Lärarhögskolan och underlagen ger flera exempel i på olika andra slags forum där studenter är representerade. Bedömargruppens intryck är att möjligheterna till studentinflytande över utbildningen är goda.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Flera samverkanskanaler finns och projekt genomförs bland annat med Kulturverket och olika samverkansskolor. Möjlighet till övningsundervisning ges på samverkansskolorna, så att studenternas praktik och deras musikdidaktikutbildning på campus kan gå hand i hand. Kontakter mellan lärarlaget och lärare på samverkansskolorna bidrar till att utveckla muskläroinbildningen och göra den än mer användbar. Institutionens och musikavdelningens litenhet borde i detta sammanhang vara gynnsam för studenternas möjligheter att få goda kontakter med arbetslivet.

Den förhållandevis långa perioden av VFU mot slutet av muskläroinbildningen lyfts fram i självvärderingen. Den här avslutande VFU: n medger att studenter kan göra VFU inom både andraämnet och musikämnet. Dessutom får samtliga studenter träning i röst och tal, vilket är positivt med tanke på en kommande, krävande yrkesmiljö. Digitaliseringsutmaningar inom skolans värld framhålls i självvärderingen som ett utvecklingsområde och ett utvecklingsprojekt har genomförts för att ytterligare förbereda studenter inför det kommande arbetslivet som kallas "Rum för läroinbildning". Här har studenters och läroares kunskaper om det fysiska och det digitala rummets betydelse för läroande berörts. Ett område som kommer att beröras i kommande utvecklingsprojekt är även fjäroinbildning. Bedömargruppen ser detta utvecklingsarbete som positivt och angeläget för att förbereda studenter inför ett föränderligt arbetsliv.

Arbetslivsrepresentation finns i Lärarhögskolans styrelse och i programrådet för ämnesläroinbildningen. Det finns även ett regionalt samverkansråd, där olika arbetsgrupper ingår med respektive fokus på utbildningens olika slags samarbeten. Utbildningen framstår

sammanfattningsvis som användbar och utvecklande för studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämne- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Den vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetensen bedöms vara god. Konstnärlig kompetens är däremot ett utvecklingsområde genom att den konstnärliga professionskompetensen är svagt representerad inom lärargruppen. Bedömargruppen vill betona betydelsen av att upprätthålla ett konstnärligt ämnesdjup, inte minst hos musiklärare på gymnasiet. Personalstyrkan framstår däremot som stabil och det finns strategiska planer för kompetensutveckling och framtida rekrytering.

Utbildningsmiljön bedöms vara god och det finns en aktiv forskningsmiljö med flera projekt som relateras till professionsfrågor. Den vetenskapliga förankringen och forskningsanknytningen verkar alltså vara stark. Bedömargruppens intryck är att också den fysiska miljön ger goda förutsättningar för att bedriva musiklärarutbildning av hög kvalitet.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Både brett kunnande samt väsentligt fördjupade kunskaper och insikter i forsknings- och utvecklingsarbete säkerställs genom musikämneskursernas examinationer, som alla innefattar konstnärlig gestaltning, musikaliskt hantverk samt kunskaper i att bearbeta teori och litteratur. Däremot förefaller kravnivån ibland vara något låg, samtidigt som ämneskursernas innehåll och examinationer ibland framstår som alltför omfattande i förhållande till den avsatta tiden. Detta är därför utvecklingsområden.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls inte. Studenterna förefaller få goda möjligheter att tillägna sig fördjupade kunskaper om vetenskapsteori och om vetenskaplig grund i relation till beprövad erfarenhet. Däremot är utbildningen inom forskningsmetoder ett utvecklingsområde och det gäller framför allt kvantitativ metod. Bedömargruppen anser att det saknas innehåll där kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder behandlas explicit i utbildningen på fördjupad nivå. Både när det gäller vetenskapsteori och forskningsmetoder verkar det för övrigt saknas en progression genom utbildningen. Också detta är ett utvecklingsområde.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Det finns här en tydlig progression mellan ämneskurserna, både vad gäller examinationsformer och kravnivån överlag. Den didaktiska analysen av studentens egna och elevers erfarenheter i musikpedagogiska sammanhang utvecklas stegvis under utbildningens gång. Också kopplingen till yrkesverksamheten framstår således som god.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. De förväntade studieresultaten för både den verksamhetsförlagda utbildningen och ämneskurserna visar att det sker en vidareutveckling bland annat av studenternas metodikkunskaper under utbildningen. Både olika slags tillämpningsövningar och olika examinationsformer ingår i ämneskurserna.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Flera av ämneskurserna uppehåller sig vid förmågan att stimulera olikartade elevgruppers lärande och utveckling. De olika ämneskursernas innehåll och examination bidrar tydligt till måluppfyllelsen, och studenterna får många tillfällen att tillämpa sina musikdidaktiska kunskaper. Lärosätet beskriver att examinationer i alla musikämneskurser omfattar kunskaper i konstnärlig gestaltning, musikaliskt hantverk samt kunskaper i att bearbeta teorier och litteratur.

Bedömggruppen ser positivt på hur jämställdhetsperspektivet uppmärksammas i utbildningen. Jämställdhet ingår som kursinnehåll i ett par av musikämneskurserna och det finns även förväntade studieresultat som är relevanta för jämställdhetsperspektivet. Det finns även en stark miljö för genusforskning vid institutionen, och riktlinjer med jämställdhetsfokus för kurslitteratur har tagits fram.

Det finns tydliga rutiner för uppföljning, åtgärder och återkoppling. Skriftliga kursvärderingar har hög svarsfrekvens och nya studenter informeras vid kursstart om resultaten från tidigare års kursvärderingar samt eventuella åtgärder som vidtagits utifrån dem. Resultaten diskuteras även vid lärarlagsmöten, där också lämpliga åtgärder planeras. Även på programnivå genomförs regelbundna uppföljningar av utbildningen och resultat från analyser av genomströmning och avhopp tas upp till diskussion i Lärarhögskolans ledning samt i programrådet för ämneslärarprogrammet.

Bedömggruppen anser att studenterna har goda möjligheter att aktivt utveckla utbildningen på både ämnes- och programnivå. Förutsättningarna för både informellt och formellt studentinflytande är goda och studenterna är representerade i alla beredande och beslutande organ. Representanter för studenterna deltar även regelbundet i musikavdelningens möten.

Utbildningen verkar för att utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Detta sker både i och genom den verksamhetsförlagda utbildningen samt genom olika slags samverkansprojekt med aktörer i lärosätets omvärld. Arbetslivet är representerat i programrådet för ämneslärarprogrammet och det finns även ett regionalt samverkansråd.

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Umeå universitet]

Yrkesexamen: [Ämneslärarexamen med inriktning mot årskurs 7-9 och Ämneslärarexamen med inriktning mot gymnasieskolan]

Bilaga: [411-00377-18_UMU_UVK]

Använd en delningsmall per bilaga som delats.

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Lärosätets svar skickas senast den 17 januari 2020 till utvitsy@uka.se med kopia till maria.nyman@uka.se. Ange **411-00377-18** i ärendemeningen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
1	2	5	Ämnesdidaktik behandlas inte i Umeå universitets utbildningsvetenskapliga kärna utan i ämnesstudier, i examensarbetet och i VFU-kurser (se inlämnade självvärderingar för alla ämnen samt för UVK). Att delar av den personal som undervisar i den utbildningsvetenskapliga kärnan har en forskningsbakgrund inom ämnen eller ämnesdidaktik, innebär alltså inte att det är ämnesdidaktik som behandlas i utbildningsvetenskaplig kärna utan att personalen också har forskningskompetens inom exempelvis generell didaktik och pedagogik eller inom övriga områden som enligt Högskoleförordningen ingår i utbildningsvetenskaplig kärna: exempelvis vetenskapsteori, värdegrund demokratins grunder och skolväsendets historia.

Utbildningsmiljö			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Uppföljning, åtgärder och återkoppling			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig